

Aizkraukles novada domes
2024.gada 18.aprīļa saistošo noteikumu Nr.2024/7
“Par Aizkraukles novada pašvaldības līdzfinansējumu kultūras pieminekļu saglabāšanai”
PASKAIDROJUMA RAKSTS

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	Saskaņā ar Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 5.punktu, kā viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir sniegt iedzīvotājiem daudzveidīgu kultūras piedāvājumu un iespēju piedalīties kultūras dzīvē, sekmēt pašvaldības teritorijā esošā kultūras mantojuma saglabāšanu un sniegt atbalstu kultūras norisēm un atbilstoši Pašvaldību likuma 44.panta otrajai daļai, dome var izdot saistošos noteikumus, lai nodrošinātu pašvaldības autonomo funkciju un brīvprātīgo iniciatīvu izpildi. Atbilstoši likuma "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" 24. panta otrajai daļai, pašvaldībām to saistošajos noteikumos noteiktajā kārtībā ir tiesības no pašvaldības budžeta piešķirt līdzekļus tādu kultūras pieminekļu konservācijai un restaurācijai, kuri ir pieejami sabiedrības apskatei. Aizkraukles novada pašvaldības administratīvajā teritorijā ir 78 aizsargājamie kultūras pieminekļi, no tiem 46 ir valsts nozīmes kultūras pieminekļi, 27 reģiona nozīmes un 5 vietējas nozīmes kultūras pieminekļi. Atbilstoši likuma "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" 11. pantam, fiziskām un juridiskām personām ir pienākums nodrošināt savā īpašumā esošo kultūras pieminekļu saglabāšanu. Tomēr daudzos gadījumos kultūras pieminekļu sarakstā esošo ēku un citu objektu tehniskais stāvoklis, nepieciešamība veikt apjomīgus konservācijas un restaurācijas darbus, izmantot atbilstošus materiālus, kā arī nodrošināt nepieciešamo darbu kvalitāti un sabiedrības pieejamību kultūras piemineklim ievērojami paaugstina saglabāšanas izmaksas, tādēļ tiem nepieciešams gan valsts, gan pašvaldības atbalsts. No 2023. gada 1. janvāra spēkā stājās Pašvaldību likums. Saistošie noteikumi izstrādāti un izdoti atbilstoši spēkā esošajam regulējumam. Saistošo noteikumu mērķis ir atbalstīt un veicināt kultūras pieminekļu saglabāšanu sabiedrības interesēs un uzlabot Aizkraukles novada iedzīvotāju kultūrvēsturiskās vides kvalitāti. Pašvaldība saistošajos noteikumos noteikusi atbalstāmās līdzfinansējuma izmaksas, paredzot, ka vienam projektam pieejamais maksimālais līdzfinansējums nosakāms attiecīgā gadā paredzēto finanšu līdzekļu ietvaros, bet nepārsniedz 70% no projekta

	atbalstāmajām izmaksām. Līdzfinansējums nav paredzēts darbiem, kas nav tieši saistīti ar kultūras pieminekļu vai to daļu restaurāciju un/vai konservāciju. Saistošajos noteikumos ietvertais regulējums ļauj panākt vienotu projektu iesniegumu iesniegšanas kārtību, to izskatīšanu un pamatotu lēmuma pieņemšanu. Līdzfinansējuma pieteikumu izvērtēšanu Aizkraukles novada pašvaldības līdzfinansējuma kultūras pieminekļu saglabāšanai projektu iesniegumu vērtēšanas komisiju, kurā tiek iekļauti nozares speciālisti un Aizkraukles novada pašvaldības darbinieki. Savukārt veikto darbu kontroli atkarībā no darbu veida veiks Aizkraukles novada būvvalde un Aizkraukles novada pašvaldības līdzfinansējuma kultūras pieminekļu saglabāšanai projektu iesniegumu vērtēšanas komisija.
2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu	Līdzfinansējums tiek piešķirts apstiprinātā pašvaldības budžeta ietvaros.
3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci	Saistošajiem noteikumiem nav sociālā ietekme, nav tieša ietekme uz vidi un uz iedzīvotāju veselību. Saistošo noteikumu regulējums rada pozitīvu ietekmi uz kultūrvēsturisko vidi un pilsētvidi kopumā, jo saistošajos noteikumos ietvertās normas paredz pašvaldības finansiālu atbalstu kultūras pieminekļu kvalitatīvai restaurācijai, kura mērķis ir to ilgtspējīga saglabāšana, estētiskās kvalitātes atjaunošana un pieejamības sabiedrībai nodrošināšana. Sekmīgas saistošo noteikumu darbības gadījumā ilgtermiņā šāds atbalsts veicinās Aizkraukles novada kultūrvēsturiskās vides saglabāšanu un kvalitātes paaugstināšanu, kas var paaugstināt gan interesi par īpašumiem un dzīvesvietu Aizkraukles novadā, gan veicināt ar tūrisma saistīto nozaru aktivitāti.
4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām	Jautājumos, kas skar saistošo noteikumu piemērošanu, personas ir tiesīgas vērsties Aizkraukles novada Kultūras pārvaldē. Projektu iesniegumu atlase tiks izsludināta un pēc tam apkopotie rezultāti tiks publicēti Pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē www.aizkraukle.lv, Aizkraukles novada pašvaldības informatīvajā izdevumā un Pašvaldības sociālajos tīklos. Pieteikumu izvērtēšanu veiks jaunizveidotā Aizkraukles novada pašvaldības līdzfinansējuma kultūras pieminekļu saglabāšanai projektu iesniegumu vērtēšanas komisija. Ar līdzfinansējuma atbalstu veikto darbu kvalitāti izvērtēs Aizkraukles novada pašvaldības līdzfinansējuma kultūras pieminekļu saglabāšanai projektu iesniegumu vērtēšanas komisija un Aizkraukles novada būvvalde. Papildus administratīvās izmaksas nav paredzētas.

5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	Saistošo noteikumu īstenošanā tiks iesaistīti pašvaldības cilvēkresursi – domes priekšsēdētāja izveidotā Aizkraukles novada pašvaldības līdzfinansējuma kultūras pieminekļu saglabāšanai projektu iesniegumu vērtēšanas komisija un Aizkraukles novada būvvalde.
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	Saistošo noteikumu izpildes nodrošināšanai jauna institūciju izveide, esošo likvidācija vai reorganizācija nav paredzēta. Izpildes nodrošināšanai papildu resursi nav nepieciešami.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	Saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai un paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai. Saistošo noteikumu prasības un to izpilde neradīs papildus izmaksas pašvaldībai.
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	Saskaņā ar Pašvaldību likuma 46.panta trešo daļu saistošo noteikumu projekts un tam pievienotais paskaidrojuma raksts no 2024.gada 27.marta līdz 2024.gada 10.aprīlim publicēts pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē www.aizkraukle.lv sabiedrības viedokļa noskaidrošanai. Par saistošo noteikumu projektu netika saņemti viedokļi.

Sēdes vadītājs,
domes priekšsēdētājs

L.Līdums